

Porovnanie slovenských a českých vysokých škôl 16 rokov po rozdelení

Akademická rankingová a ratingová agentúra ARRA v spolupráci s českým portálom Navigátorka.cz vypracovala porovnávaciu štúdiu slovenských a českých vysokých škôl v indikátoroch publikačné výstupy, financovanie a doktorandské štúdium.

Hlavné zistenia

Slovenský a český vzdelávací a výskumný systém boli pred rokom 1993 jedným spoločným vedecko-vzdelávacím priestorom. Počas ostatných 16 rokov sa obidva systémy vydali rôznymi cestami a dosahujú odlišné výsledky (viď tabuľka).

Krajina	Počet obyvateľov v tis.*	Ročný počet publikácií na tisíc obyvateľov**			Zmena v rokoch 1995 až 2007 v %
		1995	2000	2007	
Slovensko	5 455	0,344	0,350	0,471	36,6
Česko	10 220	0,314	0,421	0,696	121,7

* <https://cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html>

** databáza ISI Web of Knowledge (WoK) firmy Thomson Reuters

Základným zistením je, že **fakulty českých vysokých škôl dosahujú všeobecne lepšie výsledky v publikačnej činnosti a získavajú výrazne viac peňazí na vedeckú činnosť z verejných zdrojov (v roku 2007 to bolo 4,5x viac ako slovenské fakulty). Študentov doktorandského štúdia je naopak viac na Slovensku, ale svoje štúdium dokončí menej doktorandov ako je to v Čechách.**

Počet publikácií v pomere k počtu obyvateľov, ale aj počet citácií na jednu publikáciu je na Slovensku nižší ako v Čechách. V Indexe publikácie Slovensko „vedie“ iba v prípade chemicko-technologických fakúlt. Na Slovensku je len jedna fakulta tohto zamerania, a to **Fakulta chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity.**

Jedným z dôvodov tohto stavu je nedostatok finančných prostriedkov vyčlenených na vedu a výskum. **Medzi financovaním vedy a výskumu z verejných zdrojov na Slovensku a v Čechách je priepastný rozdiel.** V roku 2007 bol až štyriaplnásobný. Nedostatok finančných prostriedkov obmedzuje možnosti vedcov venovať sa výskumu, limituje ich počet, demotivuje mladších vedcov.

O kariéru doktoranda – mladého vedca je na Slovensku vyšší záujem ako v Čechách. Počas doktorandského štúdia však značná časť mladých, často nádejných vedcov odchádza do iných sektorov spoločnosti a doktorandské štúdium končí u nás menej študentov ako v Čechách. Veľká časť doktorandov – študentov štúdium nikdy nedokončí. Toto nie je iba plytvanie verejných finančných zdrojov, ale aj hazard s víziou Slovenska ako spoločnosti postavenej na vedomostiach.

Dôsledkom nedostatku finančných prostriedkov pre vedu, odchodu doktorandov - budúcich vedcov mimo akademickú sféru je aj nižší počet publikácií a citácií v porovnaní s okolitými štátmi a postupné zaostávanie v tomto ukazovateli.

O spôsobe hodnotenia

Kritériá pre vypracovanie správy boli rozdelené do troch základných kategórií:

- **počty publikácií a citácií** – vystihuje kvalitu a kvantitu výstupov vedeckej a výskumnej činnosti danej fakulty,
- **financie získané na vedu a výskum** – vystihuje množstvo projektov, ktoré je škola schopná podávať a tiež koľko financií je schopná získať na podporu svojej vedeckej a výskumnej činnosti,
- **poskytovanie doktorandského štúdia** – vystihuje ako fakulta vychováva nových mladých vedcov a výskumníkov.

Výstupy

Fakulty, ktoré dosiahli najlepšie hodnotenie v indexe „publikácie“ pre SR

Univerzita	Fakulta
Univerzita Komenského	Fakulta matematiky, fyziky a informatiky
Slovenská technická univerzita	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	Prírodovedecká fakulta
Univerzita Komenského	Prírodovedecká fakulta
Univerzita Komenského	Farmaceutická fakulta

Fakulty, ktoré dosiahli najlepšie hodnotenie v indexe „financie“ pre SR

Univerzita	Fakulta
Slovenská technická univerzita	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie
Technická univerzita Košice	Ekonomická fakulta
Univerzita Komenského	Fakulta matematiky, fyziky a informatiky
Slovenská technická univerzita	Fakulta elektrotechniky a informatiky
Žilinská univerzita	Strojnícka fakulta

Porovnanie SR a ČR v množstve doktorandov na školiteľa a v počte absolventov doktorandského štúdia

